

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ НА РИНКУ БАНКІВСЬКИХ ПОСЛУГ Жаворонок А.В.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

Конкурентна боротьба оснований на певній стратегії учасників ринку в захисті та відстоюванні своїх інтересів. Одним з етапів в управлінні конкурентоспроможністю банківських послуг, зокрема, є їхня оцінка. Оцінка конкурентоспроможності банківських послуг дозволяє позиціонувати послуги конкурентного банку на фінансовому ринку. На сьогоднішній день єдиної методики її вимірювання не існує. При вивченні, аналізі та прогнозуванні економічних процесів потужним інструментом є математичне моделювання.

На сьогодні напрацьовано низку підходів щодо визначення оптимального рішення в умовах багатокритеріальності [1, с. 25]. Особливе місце тут посідає метод аналізу ієрархій, запропонований Т. Сааті [3, с. 66]. Разом з тим, якщо в модель включена відносно велика кількість факторів, то на етапі побудови матриць попарних порівнянь можуть виникати проблеми їх оцінювання за шкалою Сааті: це пов'язане з тим, що звичайній людині важко здійснювати раціональний вибір, якщо число об'єктів вибору перевищує 7 ± 2 [2, с. 245].

Пропонуємо модифікацію методу Сааті: замість оцінок Сааті у матриці попарних порівнянь записуються чисельні відношення відповідних характеристик факторів моделі, виділивши, 4 рівні ієрархії: перший рівень (фокус ієрархії); другий – споживчі (якісні) властивості та економічні характеристики послуги з позиції споживача; третій рівень – індивідуальні характеристики груп показників; четвертий рівень – альтернативи.

В результаті аналізу будь-якої послуги в межах ринку банківських послуг для кожного комерційного банку можна встановити її конкурентні переваги і позицію, в порівнянні з аналогічною послугою інших комерційних банків. На основі цього можна виділити банківську послугу-лідера, аутсайдер, еталон та ідеал.

Отже, для формування правильних управлінських рішень і прийняття практичних дій щодо підвищення рівня конкурентоспроможності необхідна оцінка стану конкурентоспроможності банківських послуг. У зв'язку з цим серед методів оцінки нами виділено метод аналізу ієрархій, що дозволяє переводити якісні значення показників в кількісні з метою отримання показника конкурентоспроможності банківських послуг.

Література:

1. Вовк В.Я. Сутність та зміст конкурентоспроможності банку. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2011. № 33 (ч. 2). С. 23-28.
2. Никул Е.С. Алгоритм анализа матриц парных сравнений с помощью вычисления векторов приоритетов. *Известия ЮФУ. Технические науки*. 2012. №2 (127). С. 241-247.
3. Fedyshyn M.F., Abramova A.S., Zhavoronok A.V., Marych M.G. Management of competitiveness of the banking services. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. 2019. Vol. 1 (28). P. 64-74.